پێداچوونەوەی یاسای ئاو لە پەرلەمانی ئاوارتا دوای دوو ساڵ دواکەوتن دەخرێتە بەردەم دەنگدان

ئاوارتا، ٤ی ئەیلوولی ٢٠٢٣: ئەندامانی پەرلەمانی ئاوارتا ئەمڕۆ دەست بە خوێندنەوەی دووەمی پڕۆژە یاسایەکی ئاو دەکەن کە ماوەی نزیکەی دوو ساڵە لە کۆمیتەکانی پەرلەمان دەخایەنێت. ئەگەر پڕۆژەکە بە زۆرینەی دەنگەکان پەسەند بکرێت، بۆ یەکەم جار ڕێکارێکی ڕوون بۆ دابەشکردنی ئاوی ڕووبار لە وەرزی هاویندا دادەڕێژێت. ئەو وەرزە کە هەر ساڵ ئاستەنگی گەورە بۆ جووتیاران دروست دەکات.

پڕۆژەکە پێشنیار دەکات ئاوی ڕووبارەکان بە پێی ژمارەی دانیشتوان و ڕووبەری زەوی کشتوکاڵی دابەش بکرێت، نەک بە پێی ئەو ڕێژەیەی کە ئێستا هەیە. بەپێی ئەو ڕێژەیە، ٦٠ لە سەد بۆ ناوچە کشتوکاڵییەکان و ٤٠ لە سەدی تر بۆ شارەکان دابەش دەکرێت. ئەم ڕێژەیە لە ئێستادا پێچەوانەیە و زۆرینەی ئاو بۆ شارەکان دەڕوات.

بەڕێوەبەری گشتی ئاوی ئاوارتا، ئەندازیار هێرۆ ئەمین، ڕایگەیاند کە ئەم یاسایە پێویستە بۆ ڕێگریکردن لە ململانێی ساڵانە. «ئێمە ناتوانین هاوینێک بە هاوینێکی تر بەڕێوە ببەین بەبێ ئەوەی بزانین کێ چەند ئاو وەردەگرێت. ئەمە بەڵێنی ئێمە بە خەڵکە.» بەڵام هەندێک لە ئەندامانی پەرلەمان ڕەخنەیان لە پڕۆژەکە گرتووە و دەڵێن کە ئەو ڕێژانە بە باشی لێکۆڵینەوەیان لەسەر نەکراوە.

ئەندامی پەرلەمان بۆ ناوچەی دەشتی سپی، خاتوو نەسرین عەبدوڵڵا، ڕایگەیاند کە گروپەکەی ئەو پشتگیری لە پڕۆژەکە دەکات، بەڵام داوای کردووە کە ڕێژەی ٦٠ لە سەد بۆ کشتوکاڵ کەم نەکرێتەوە. «ئەگەر ئاو لە کشتوکاڵ کەم بکرێتەوە، بەرهەمی گەنم و جۆ دادەبەزێت و نرخی نان بەرز دەبێتەوە. ئەمە کێشەیەکی گەورەیە بۆ خێزانە هەژارەکان.» ئەو ڕایگەیاند کە گروپەکەی ئەو ١٢ ڕاوێژکاری شارەزا بانگهێشت دەکات بۆ ئەوەی ڕێژەکان بە وردی هەڵسەنگێنرێن.

کۆمیتەی کشتوکاڵ و سەرچاوە سروشتییەکانی پەرلەمان ڕۆژی ١٢ی ئەیلوول دەست بە گوێگرتن لە ڕاوێژکاران دەکات. ئەندامانی کۆمیتەکە ماوەی ٤٥ ڕۆژ هەیە بۆ پێشنیارکردنی گۆڕانکاری. ئەگەر هیچ گۆڕانکارییەک پێشنیار نەکرێت، پڕۆژەکە ڕاستەوخۆ بۆ دەنگدان دەگەڕێتەوە بۆ هۆڵی گشتی. ئەندامانی پەرلەمان داوا دەکەن کە ڕاوێژکاران بە شێوەیەکی ئاشکرا هەڵبژێردرێن و ڕاپۆرتەکانیان بڵاو بکرێتەوە.

بەڕێوەبەری گشتی ئاو ئاماژەی بەوە کرد کە ئەگەر یاسا پەسەند نەکرێت، ساڵی داهاتوو ڕووبەری زەوی کشتوکاڵی ئاودێریکراو بە ڕێژەی ١٥ لە سەد کەم دەکرێتەوە. «ئەمە تەنها ژمارە نییە، بەڵکو ماڵی خەڵکە. ئەگەر ئاو نەبێت، زەوی بێ بەرهەم دەمێنێتەوە.» ئەو داوای لە ئەندامانی پەرلەمان کرد کە بە بەرپرسیارێتییەوە مامەڵە لەگەڵ پڕۆژەکە بکەن.

ئەگەر پڕۆژەکە لە دووەم خوێندنەوەدا پەسەند بکرێت، دەچێتە قۆناغی سێیەم و کۆتایی، کە ئەویش ماوەی ٣٠ ڕۆژی دەوێت. ئەگەر هەموو قۆناغەکان بە سەرکەوتوویی تێپەڕن، یاسا لە ١ی کانوونی دووەمی ٢٠٢٤ دەست بە کار دەکات.

ئەندامانی پەرلەمان داوا دەکەن کە ڕاوێژکاران بە شێوەیەکی ئاشکرا هەڵبژێردرێن و ڕاپۆرتەکانیان بڵاو بکرێتەوە.